

РЕШЕНИЕ

№ 8099

гр. София, 27.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 51 състав, в публично заседание на 03.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анета Юргакиева

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **4241** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е образувано по жалба на М. В. Г. срещу Решение № Ж-295/25.03.2025г. на Комисията за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, с което е прекратено административното производство по жалба с вх. № Е-13-62-13/22.01.2025г., подадена срещу "Електроразпределителни мрежи Запад" ЕАД.

Според жалбоподателя оспореното решение е неправилно и незаконосъобразно. Изложени са доводи за нарушение на разпоредбата на чл.477, ал.1 от Наредба №3 от 9.06.2004г. за устройството на електрическите уредби и електропроводните линии /Наредба № 3/2004г., Наредбата/. Жалбоподателят оспорва, че изместването на съоръженията от електрическата мрежа следва да е за негова сметка, като изтъква, че в случая не става въпрос за строеж, а за жилищна сграда, изградена по време на действие на закона за електростопанството от 1975 г. /отм./, която сграда е „заварена“ на мястото преди изграждане на въздушната мрежа до нея. Твърди, че още по време на изграждането на мрежата тя е в нарушение на нормите, предвид очевидната ѝ опасност. Иска се отмяна на оспореното решение и връщане на преписката на административния орган със задължителни указания. В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. Я., който поддържа жалбата и моли тя бъде уважена. Претендира разноски. Подробни доводи излага в писмени бележки.

Ответникът – Комисията за енергийно и водно регулиране чрез юрк. Н. оспорва жалбата, като я счита за неоснователна и недоказана. Моли жалбата да бъде отхвърлена, като подробни съображения излага в писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, чрез юрисконсулт Т., изразява становище за неоснователност на жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение. АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, установи следното:

М. В. Г. е собственик на жилищен имот в [населено място], обл. Софийска, [улица].

Същият подал до "Електроразпределителни мрежи Запад" ЕАД заявление, в което посочил, че непосредствено пред къщата му, в която живее постоянно, е разположен железобетонен стълб за въздушна линия на електрическата мрежа – собственост на дружеството, на който освен мрежата са окачени и две електромерни табла за потребителите на електрическа енергия в съседство. Посочил, че с цел ремонт на покрива на къщата ангажирал майстори, които да го извършат, но същите заявили, че се притесняват за безопасността си, тъй като в непосредствена близост до покрива минавали неизолирани проводници от въздушната линия. Тъй като счел, че мрежата в съседство на къщата му била изградена незаконосъобразно, приканил "Електроразпределителни мрежи Запад" ЕАД да предприеме необходимите мерки за привеждане на мрежата в съответствие с изискванията на Наредба № 3 от 09.06.2004г. за устройството на електрическите уредби и електропроводните линии, като предложил или да се измести въздушната линия на необходимото разстояние, или в участъка пред дома му да се смени въздушната електропроводна линия, изпълнена с неизолирани проводници, с въздушна кабелна електропроводна линия с изолирани проводници.

В отговор изх. № 1....161370/11.11.2024г. "Електроразпределителни мрежи Запад" ЕАД посочило, че е извършена проверка и оглед на място, при която е констатирано, че въпросният стълб и електрическа мрежа са част от разпределителната мрежа НН, собственост на дружеството, и че стълбът, както и мрежата ниско напрежение, са разположени в тротоарната ивица. Относно искането за изместване на стълба и таблата, дружеството се е позовало на чл.13, ал.2 от Наредба №6 от 28 март 2024г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи и е посочило, че изместването ще се осъществи след изготвяне и одобрение на работен проект за изместване на засегнати електрически съоръжения и сключване на договор за възлагане изместването на електрически съоръжения, засегнати от новото строителство по реда на чл.73,ал.1 и чл. 64,ал.5 от ЗУТ. За изготвяне на становище относно начина на изместване е необходимо да бъде подадено писмено искане. Посочено е, че услугата се заплаща.

Недоволен от получения отговор, М. Г. подал жалба до КЕВР с вх. № Е-13-62-13/22.01.2025г., в която изложил становището си, че отговорът на дружеството е необоснован, тъй като счита, че след като сега съществуващата мрежа не е изпълнена според правилата, задължение на електроразпределителното дружество е поставянето ѝ в съответствие с тях, съответно не е задължение на потребителите за своя сметка да отстраняват грешки и нередности по мрежата, независимо, че искането му е продиктувано от предстоящ ремонт на неговия покрив.

Въз основа на жалбата, след извършена проверка по документи, след която приела процесното Решение № Ж-295/25.03.2025г. на Комисията за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, с което приела жалбата на М. Г. за неоснователна и прекратила административното производство.

В решението Комисията е възприела становището на "Електроразпределителни мрежи Запад" ЕАД, като е посочила, че изместването на съществуващо енергийно съоръжение, част от разпределителната електроенергийна мрежа на лицензионната територия на ЕРМ Запад, се осъществява по реда и условията на чл. 64, ал. 5 и/или чл. 73, ал. 1 от ЗУТ и ако жалбоподателят желае да бъде изместено енергийното съоръжение, следва да подаде Заявление за проучване, с което „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД да започне процедура по изместване на съоръжения съгласно изискванията на чл. 64, ал. 5 и/или чл. 73, ал. 1 от ЗУТ.

По искане на жалбоподателя съдът е допуснал изслушване на съдебно-техническа експертиза. След извършено посещение на място, в [населено място], обл. Софийска, [улица] вещото лице е установило, че пред жилищната сграда на посочения адрес е разположен електрически стълб, представляващ част от трасето на въздушна линия от неизолирани проводници. Измерени са следните разстояния: разстояние от стената на сградата до стълб- 100 см; разстояние от стената на сградата до края на стрехата - 75 см. По хоризонтала дължината на конзолата с чашките на които е закрепен тоководещият неизолиран проводник е около 15 см. от стрехата остават 10 см. отстояние до стрехата. По вертикала най-долната конзола с чашка на която е закрепен тоководещият неизолиран проводник е на около 25 -30 см от стрехата.

След анализ на направените замервания вещото лице е направило извод, че посочените разстояния не съответстват на разпоредбата на чл. 477, ал.1 от Наредба №3 от 09.06.2024 г., според която разстоянието по хоризонтала от проводниците при най-голямото им отклонение до сградите е най-малко 1,5 m до балкони, прозорци и тераси.

Заключението е прието от съда без оспорване от страните и съдът го кредитира като компетентно изготвено и обосновано.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в срок, от лице с правен интерес от оспорването, поради което е допустима.

По същество е основателна.

С оглед разпоредбата на чл.22, ал.1, т.1 от ЗЕ, оспореният административен акт е издаден от компетентен орган. Решението е прието от Комисията, действаща в състав „Енергетика“, с единодушие - три гласа „за“, от които два на членове на Комисията със стаж в енергетиката. Спазени са изискванията за форма на акта, както и процедурата по Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката.

Съгласно посочената по-горе разпоредба на чл.22,ал.1,т.1 от ЗЕ Комисията разглежда жалби на ползватели на мрежи и съоръжения срещу оператори на преносни и разпределителни мрежи, добивни предприятия, оператори на съоръжения за съхранение на природен газ и оператори на съоръжения за втечен природен газ, свързани с изпълнението на задълженията им по този закон. Видно от чл.89, ал.1,т.4 от ЗЕ, операторът на електроразпределителната мрежа осигурява поддържане на електроразпределителната мрежа, обектите и съоръженията и на спомагателните мрежи в съответствие с техническите изисквания.

В случая по делото не е спорно, че процесното съоръжение – електрически стълб е изграден при действието на Закона за електростопанството от 1975г. /отм./ и понастоящем е собственост на "Електроразпределителни мрежи Запад" ЕАД.

От приетата по делото съдебно-техническа експертиза безспорно се установява, че електрическият стълб е изграден като част от трасето на въздушна линия от неизолирани проводници. Ответникът и заинтересованата страна не оспорват и измерените от вещото лице разстояния, на което се намира стълбът от сградата - разстоянието до стената на сградата 100 см, разстояние от стената на сградата до края на стрехата е 75 см, като по вертикала най-долната конзола с чашка, на която е закрепен тоководещият неизолиран проводник, е на около 25 -30 см от стрехата.

Съгласно чл.477, ал.1 от НАРЕДБА № 3 от 9.06.2004 г. за устройството на електрическите уредби и електропроводните линии разстоянието по хоризонтала от проводниците при най-голямото им отклонение до сградите е най-малко 1,5 m до балкони, прозорци и тераси.

Съгласно чл.3 от Наредбата, тя не се отнася за действащите електрически уредби и електропроводни линии, но се прилага за частите от тях, на които се извършват реконструкции.

Съгласно §3 от ПЗР на Наредбата, тя не се прилага и за устройството на заварени строежи на

електрически уредби и електропроводни линии.

В случая, отстоянието на електрическото съоръжение от сградата е по-малко от предвиденото в чл.477, ал.1 от посочената наредба, но доколкото се касае за действащо по смисъла на чл.3 от Наредбата съоръжение, то нейните разпоредби не са приложими. След като изискванията на НАРЕДБА № 3 от 9.06.2004 г. не се отнасят до заварените в строеж или експлоатация /действащи/ съоръжения, то за дружеството, което поддържа електроразпределителната мрежа, няма задължение да приведе електрически уредби и електропроводни линии в съответствие с разпоредбите на тази наредба. Следователно, в настоящия случай това означава, че дружеството не е длъжно за своя сметка да предприеме действия по преместване на енергийния обект.

В този смисъл правилно Комисията е приела, че преместването на обекта може да стане по реда на чл. 64, ал. 5 и/или чл. 73, ал. 1 от ЗУТ. Според чл.64,ал.5 ЗУТ, когато във връзка с ново строителство е необходимо да се измени положението или устройството на заварени строежи - подземни и надземни мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, съответните работи се извършват от възложителя на новото строителство за негова сметка след одобряване на необходимите проекти, съгласувани с експлоатационните дружества, чиито мрежи и съоръжения са засегнати, и след издаване на разрешение за строеж. Аналогично, чл.73, ал.1 ЗУТ предвижда, че когато във връзка със строителството е необходимо да се измени положението или устройството на изградени улични подземни и надземни мрежи и съоръжения, съответните работи се извършват от възложителя на новото строителство за негова сметка след одобряване на необходимите проекти, съгласувани с експлоатационните дружества, чиито мрежи и съоръжения са засегнати, и след издаване на разрешение за строеж. В случаите на предвидени за изместване в подробните устройствени планове и специализираните схеми към тях проводи и съоръжения средствата за новото строителство са за сметка на възложителя.

Процедурата по преместване на енергийното съоръжения съгласно ЗУТ е била разяснена в отговора на "Електроразпределителни мрежи Запад" ЕАД от 11.11.2024г. и доколкото е безспорно, че от страна на жалбоподателя не е подадено заявление, съответно не е иницизирана процедура по изменение положението на енергийния обект, то обосновано Комисията е приела, че няма неизпълнение от дружеството на негови задължения в тази насока.

Основателни са обаче възраженията в жалбата, че КЕВР не е извършила цялостна проверка по наведените в жалбата оплаквания, а я разгледала само частично – във връзка с преместването на електрическия стълб. Комисията не е проверила и изложила мотиви относно твърденията, че съществуващата въздушна линия не е обезопасена, както и не е разгледала и обсъдила възможностите за заместване на въздушната електропроводна линия с неизолирани проводници с въздушна кабелна електропроводна линия, изпълнена с изолирани проводници. Твърденията за небезопасност и предложение за решаване на въпроса чрез замяната на въздушната линия с такава, съдържаща изолирани проводници, се съдържат още в първоначално подаденото от жалбоподателя заявление до дружеството, като са препотвърдени и в жалбата до Комисията, но административният орган, както и енергийното дружество, не са обсъдили този въпрос и на практика изцяло са го игнорирани. КЕВР не е извършила пълна проверка по жалбата и в нарушение на чл.35 от АПК не е установила и изяснила всички факти и обстоятелства, които са от значение за крайната преценка относно нейната основателност. Без да бъде даден отговор на въпроса дали съществуващата въздушна линия от неизолирани проводници е безопасна и дали "Електроразпределителни мрежи Запад" ЕАД е могло и следвало ли е да предприеме действия по искането за подмяна на въздушната линия, не би могло да бъде направен обоснован краен извод за неоснователност на подадената до КЕВР жалба срещу енергийното дружество.

С оглед изложеното, Решение № Ж-295/25.03.2025г. се явява незаконосъобразно поради

допуснати съществени нарушения на административно производствените правила - неизпълнение на задълженията по чл.35 от АПК, които компрометират извода, че жалбата на М. В. Г. срещу "Електроразпределителни мрежи Запад" ЕАД е неоснователна. При това положение оспореното решение следва да бъде отменено и преписката да се изпрати на КЕВР за ново произнасяне съобразно дадените задължителни указания.

При този изход на спора следва да уважена претенцията на жалбоподателя за присъждане на сторените по делото разноски, възлизащи общо на 772.05 евро, съгласно представения списък.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал.2, предл. второ и чл.173, ал.2 от АПК, Административен съд София –град, III отделение, 51 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалбата на М. В. Г. Решение № Ж-295/25.03.2025г. на Комисията за енергийно и водно регулиране.

ИЗПРАЩА преписката на Комисията за енергийно и водно регулиране за ново произнасяне по жалбата на М. В. Г. с вх. № Е-13-62-13/22.01.2025г. съобразно дадените в мотивната част задължителни указания.

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати на М. В. Г. сума в размер на 772,05 евро за разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 –дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: